

FE's redegørelse for gennemførelse af benchmarkrapportens anbefalinger

Benchmarkingundersøgelsen af Forsvarets Efterretningstjeneste blev gennemført af en uvildig britisk ekspert, der blandt andet vurderede, at Forsvarets Efterretningstjeneste er blandt de tre til fire europæiske efterretningstjenester, der mest effektivt håndterer tidens udfordringer, og at Forsvarets Efterretningstjeneste gør en stor indsats med relativt begrænsede ressourcer. Rapporten indeholdt samtidig 18 klassificerede anbefalinger, der vil kunne styrke Forsvarets Efterretningstjeneste yderligere. 10 af anbefalingerne er rettet direkte mod Forsvarets Efterretningstjeneste, mens 8 er rettet mod andre forhold. Disse anbefalinger har siden været ét omdrejningspunkt for den strategiske udvikling af Forsvarets Efterretningstjeneste.

I det følgende redegøres i uklassificeret form for indholdet af de 18 anbefalinger, og hvorledes de er gennemført.

Anbefaling 1:

De årlige prioriteringer for FE's rapportering som helhed, inklusive terrorisme, bør fremover udarbejdes af Embedsmandsudvalget for Sikkerhedsspørgsmål og godkendes af Regeringens Sikkerhedsudvalg.

Status

Anbefalingen, der allerede blev besluttet gennemført ved regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (anbefaling 7), er implementeret.

Anbefaling 2:

For at øge indholdet af nationale efterretninger i FE's rapportering, bør der sættes flere kræfter ind på at omdanne analytikernes behov i forbindelse med rapportering til praktisk gennemførlig indhentning ved Teknisk Sektor og HUMINT. Behovet er størst i Teknisk Sektor og kan nødvendiggøre, at et antal erfarne analytikere flyttes til SIGINT organisationen. Alternativet bestående af en kombineret analytiker-/indhentningscelle, der tager sig af både HUMINT- og SIGINT-tasking, bør dog også overvejes.

Status

Anbefalingen er implementeret, idet FE primo 2009 har etableret en særlig analytiker-/indhentnings-celle, der koordinerer indhentningen og analysen.

Anbefaling 3:

Planerne vedrørende forbedret IT, databaser og elektronisk kommunikation bør fremskyndes for at forbedre såvel transmissionshastigheden som informationsdelingen i hele FE og for at opnå en hurtigere og mere brugervenlig fremsendelse af FE's produkter til kunderne. Grundprincipperne bør være behovet for »need to share« snarere end »need to know« behovet og »risk management« frem for »risk avoidance«.

Status

Anbefalingen er implementeret. Fremskyndelsen og styrkelsen af de allerede planlagte materielprojekter blev gennemført i perioden 2007 – 2009 med ibrugtagning fra 2008 til primo 2010.

Hvad angår de anførte grundprincipper blev de allerede ved offentliggørelsen af benchmarkerens anbefalinger lagt til grund for FE's arbejde.

Anbefaling 4:

FE bør øge sin oversættelseskapacitet, så flere vurderinger kan deles med partnere. Det vil have en positiv effekt på omfanget af information, som FE modtager fra partnere.

Status

Det var oprindeligt forudsat, at der skulle ansættes yderligere engelsk oversætterkapacitet. Behovet for ekstra oversættelse kan imidlertid klares inden for den eksisterende bemanning og ressourcerne er i stedet anvendt til yderligere analysekapacitet.

Anbefaling 5:

Af hensyn til kvalitet og relevans bør FE's hovedprodukter indikere over for læseren, hvilket efterretningsgrundlag vurderingerne er baseret på sammen med en kort indikation af, hvilke konsekvenser vurderingerne kan få for dansk politik.

Status

Første del af anbefalingen er implementeret. Forsvarets Efterretningstjenestes kunder har givet tilbagemeldinger, der viser, at der er tale om en værdifuld tilføjelse til tjenestens produkter. Desuden arbejdes der kritisk med den konkrete sprogbrug, således at tjenestens produkter altid lever op til »Forsvarets Efterretningstjenestes sprogpolitik«. Sidstnævnte er senest revideret i september 2006 og revideres løbende, når behov opstår.

Vurderingen af, hvilke konsekvenser FE's vurderinger måtte få for dansk politik, foretages på politisk niveau.

Anbefaling 6:

Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Forsvarets Efterretningstjeneste bør komme frem til en aftale, der afklarer grænserne mellem de roller inden for taktisk efterretning og grundlæggende information, der skal varetages af det danske forsvar selv og de bredere, operationelle og strategiske efterretningsmæssige funktioner, der henhører under en efterretningstjeneste.

Status

Anbefalingen er implementeret. Der er udarbejdet et værnssfælles delkoncept for efterretningsvirksomheden i forsvaret, som blev endelig godkendt primo november 2008. Delkonceptet indeholder bl.a. en beskrivelse af ansvarsfordelingen for den taktiske, operative og strategiske efterretningstjeneste.

Anbefaling 7:

Regeringens Sikkerhedsudvalg bør nedsætte en undergruppe på embedsmandsniveau, under Embedsmandsudvalget for Sikkerhedsspørgsmål. Undergruppen (med passende bred sammensætning og tilstrækkelig støtte) bør mødes regelmæssigt for at fokusere det arbejde, der udføres på efterretningsområdet mere direkte på regeringens sikkerhedspolitiske dagsorden, reducere behovet for rutinerapportering af mindre værdi og sikre, at der skabes overensstemmelse mellem modstridende prioriteter.

Status

Anbefalingen er implementeret.

Anbefaling 8:

Anbefalingen vedrører detaljerede forslag til særlige samarbejdsrelationer og er derfor fortsat klassificeret.

Status

Anbefalingen er implementeret gennem indgåelse det nødvendige aftalegrundlag, ligesom de praktiske rammer er på plads.

Anbefaling 9:

En ledende post som Faglig Ansvarlig for Efterretningsanalyse bør oprettes i FE for at opretholde integriteten og uafhængigheden i vurderingerne i relation til policy-processen og for at føre tilsyn med professionelle standarder, uddannelse og karriereudvikling inden for analytikerstaben.

Status

Der ses ikke behov for at oprette en sådan stilling i FE. De forhold, som anbefalingen søger at tage hensyn til, ses således allerede varetaget på hensigtsmæssig vis af basisorganisationen i FE.

Anbefaling 10:

FE bør styrke sit bidrag til indsatsen mod terrorisme (CT) ved at lade fem medarbejdere tilgå det nye center for terroranalyse, ved yderligere rekruttering for at modvirke huller i den tilbageværende CT-funktion, ved at videreudvikle og fokusere sin tekniske og HUMINT-kapacitet og ved at tilstræbe mere integreret samarbejde med PET om specifikke projekter.

Status

Anbefalingen er implementeret. FE har siden den 1. januar 2007 fast indstationeret 5 medarbejdere i Center for Terroranalyse (CTA). Etableringen af CTA ændrer ikke ved FE's ansvar i relation til terroranalyse, og udstationerede medarbejders stillinger i FE er derfor blevet genbesat. FE's terrorbearbejdning er i 2008 blevet styrket ved ansættelse af yderligere analytikere samt en ændret organisering af terrorbearbejdningen.

Med det formål at fremme et tæt operativt samarbejde mellem de to tjenester samt at forbedre støtten til PET og CTA har FE en medarbejder stationeret i PET's operative afdeling. Udvekslingen af personale drøftes i øvrigt løbende på de regelmæssige møder, der afholdes mellem PET's ledelse og FE's ledelse.

Der er i relevant omfang et tæt samarbejde mellem FE's terroranalytikere og PET's efterforskningsgrupper, ligesom FE fremsender samtlige efterretningsvurderinger med et terrorrelateret indhold til PET og CTA. Desuden videregiver FE løbende oplysninger til PET, som er medtaget i tjenestens virksomhed, om danske statsborgere og personer, der opholder sig i Danmark.

Anbefaling 11:

Anbefalingen vedrører implementeringen af særlige teknologiske kapaciteter samt samarbejdet med udenlandske samarbejdspartnere. Den præcise ordlyd i anbefalingen er derfor fortsat klassificeret.

Status

Anbefalingen er implementeret, og der er allerede opnået gode resultater på især anti-terrorområdet, samt indenfor sikkerhedspolitiske og militære interesseområder.

Anbefaling 12:

FE bør foretage en større reorganisering af Teknisk Sektor med det formål at blive bedre til at magte revolutionen inden for kommunikationsteknologien.

Sidste del af anbefalingen vedrører mere detaljerede oplysninger om FE's organisation og er derfor fortsat klassificeret.

Status

Anbefalingen er implementeret. Reorganiseringen af Teknisk Sektor trådte i kraft den 1. januar 2007. Benchmarkeren anbefalinger indgik som et væsentligt element i organisationsudviklingsprojektet. Herudover er der sket en fremskyndelse af allerede planlagte materielanskaffelser.

Anbefaling 13:

Anbefalingen vedrører terrorindhentning ved brug af HUMINT og er derfor fortsat klassificeret.

Status

Anbefalingen er implementeret og er især udmøntet ved tilførsel af flere normer til FE's HUMINT kapacitet.

Anbefaling 14:

FE og PET bør rationalisere ordningerne for varetagelse af forbindelserne til fremmede E-tjenester i den hensigt at lade Forsvarets Efterretningstjeneste have hovedansvaret for partnerrelationer på vegne af efterretningsområderne som helhed.

Status

Forsvarets Efterretningstjeneste og Politiets Efterretningstjeneste vurderer, at det daglige samarbejde med nære bilaterale samarbejdspartnere pga. samarbejdets forskelligartede natur alene kan varetages af den enkelte tjeneste.

Tjenesterne har i stedet indstillet, at man på en række områder intensiverer det allerede eksisterende samarbejde om håndteringen af bilaterale samarbejdspartnere.

Anbefaling 15:

FE's kapacitet inden for informatiksikkerhed bør styrkes, og Regeringens Sikkerhedsudvalg bør anbefale, at FE udnævnes til National (kommunikations-) Teknisk Sikkerhedsmyndighed (NTS).

Status

De opgaver, der ifølge benchmarkeren fremadrettet bør løses af en NTS, er forskellige fra PET's nuværende opgave som National Security Authority (NSA), ligesom opgaven på det civile område varetages af flere forskellige myndigheder, herunder PET. For forsvarets vedkommende varetages opgaven af FE på Forsvarschefens vegne. Benchmarkerenes anbefaling ville derfor indebære, at der i givet fald vil skulle overføres ansvar til FE, herunder flyttes såkaldte civile ansvarsområder fra bl.a. PET til FE, hvilket det er besluttet ikke at gøre.

Anbefaling 16:

Politikken omkring større åbenhed, der indtil nu har været en markant succes, bør udvides med endnu større interaktion med det ansvarlige danske akademiske miljø.

Status

Anbefalingen er implementeret, idet det samtidig er vurderingen, at anbefalingen dels er på linje med de tiltag omkring åbenhed, som FE har gennemført de senere år, dels skaber mulighed for en yderligere kompetenceudvikling af tjenestens analytikere. Siden 2007 har FE gennemsnitligt afholdt 4 – 5 seminarer om året. Der er primo 2009 tilført yderligere ressourcer til området.

Anbefaling 17:

Regeringens Sikkerhedsudvalg bør fremme en ny lovramme for efterretningsoperationer, der giver FE (og PET) tilstrækkelige beføjelser til at arbejde sammen og anvende nye teknikker for at imødegå terrorisme, muligvis under inddragelse af større beføjelser end hidtil planlagt til gengæld for et stærkere kontrolsystem.

Status

Anbefalingen er blevet implementeret ved Folketingets vedtagelse i juni 2006 af de lovmæssige beføjelser for bl.a. et udvidet samarbejde mellem efterretningstjenesterne.

Anbefaling 18:

Alt dette vil medføre øgede udgifter, der næppe kan klares alene ved interne omprioriteringer, især henset til, at behovet for yderligere investeringer (især til SIGINT) ikke kan modsvares ved at nedsætte driftsomkostningerne.

Sidste del af anbefalingen vedrører mere detaljerede oplysninger om, hvortil der bør tilføjes ressourcer. Denne del er således fortsat klassificeret.

Status

De finansielle forhold omkring implementeringen af anbefalingerne er afklaret, idet Forsvarets Efterretningstjeneste ved finanslovsaftalen 2007 blev tilført 6,7 mio. kr. i 2006 og 25 mio. kr. i hvert af årene 2008-2010. Yderligere udgifter forbundet med implementeringen af anbefalingerne er afholdt inden for Forsvarsministeriets ramme.